2026–2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ..... ORTAOKULU

8. SINIF T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ 1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI

Adı Soyadı	Sınıfı / No	Puan

Süre 40 dakikadır. Soruları dikkatle okuyunuz; cevaplarınızı ayrılan alanlara yazınız ve işlemlerinizi gösteriniz. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Başarılar!

1. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra İstanbul hükûmeti, İtilaf Devletleri ile iyi geçinirse daha hafif bir barış antlaşması yapılabileceğini düşündü. Bu yüzden halktan işgallere karşı direnmemesini istedi. Halk ise yurdun birçok yerinde cemiyetler kurarak bölgesini savunmaya hazırlandı.

a) İstanbul hükûmetinin işgaller karşısındaki tutumunu yazınız. **7 p**

b) Halkın tutumunu İstanbul hükûmetinin tutumuyla karşılaştırınız. **7 p**

2. Mondros'tan sonra Fransızlar Hatay ve Adana çevresine girmeye başladı. 19 Aralık 1918'de Dörtyol'da halk, Fransız askerlerine karşı silahlı direniş gösterdi. Bu, Kuvâ-yı Millîye'nin işgallere karşı ilk silahlı direnişi olarak kabul edilir. **14 p**

Dörtyol'daki direnişten yola çıkarak Kuvâ-yı Millîye'nin iki özelliğini yazınız.

3. Erzurum Kongresi (23 Temmuz–7 Ağustos 1919) Doğu Anadolu'daki illerden gelen temsilcilerle toplandı. Kongrede şu kararlar alındı: "Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz." "Manda ve himaye kabul edilemez." **14 p**

Erzurum Kongresi toplanış bakımından bölgesel olduğu hâlde aldığı kararlar bakımından millî bir kongre sayılır. Bunun nedenini kararlardan yararlanarak açıklayınız.

4. 16 Mart 1920'de İstanbul İtilaf Devletleri tarafından resmen işgal edildi ve Osmanlı Mebusan Meclisi çalışamaz hâle geldi. Bunun üzerine 23 Nisan 1920'de Ankara'da **Büyük Millet Meclisi** açıldı. Meclisin ilk kararlarından biri şudur: "Meclisin üstünde bir güç yoktur."

a) Büyük Millet Meclisinin açılmasının nedenini yazınız. **7 p**

b) "Meclisin üstünde bir güç yoktur." kararını "ulusal egemenlik" ilkesiyle ilişkilendiriniz. **8 p**

5. Büyük Millet Meclisine karşı Anadolu'nun çeşitli yerlerinde ayaklanmalar çıktı. Bu ayaklanmaların bir kısmı İstanbul hükûmeti ve İtilaf Devletleri tarafından kışkırtıldı. Meclis, ayaklanmaları bastırmak için cephelerdeki birliklerin bir bölümünü iç bölgelere göndermek zorunda kaldı. **14 p**

Ayaklanmaların Millî Mücadele'yi nasıl etkilediğini iki sonuç yazarak açıklayınız.

6. Sevr Antlaşması'nı Osmanlı Devleti'nin temsilcileri imzaladı. Ancak antlaşma, yürürlüğe girmesi için gerekli olan Osmanlı Mebusan Meclisinin onayından geçmedi; çünkü İstanbul'un işgali sonrasında meclis dağılmıştı. **14 p**

Bu bilgilere göre Sevr Antlaşması'nın hukuken geçerli olup olmadığını gerekçesiyle açıklayınız. TBMM'nin antlaşmaya tepkisini yazınız.

7. Millî Mücadele'de Güney Cephesi'nde Fransızlara ve onlarla birlikte hareket eden Ermeni birliklerine karşı Maraş, Antep ve Urfa halkı büyük bir direniş gösterdi. TBMM, bu kentlerin halkının gösterdiği kahramanlığı ödüllendirmek için daha sonra bu kentlere unvan verilmesini sağladı.

a) Bu kentlerin bugünkü adlarını yazınız. **7 p**

b) Güney Cephesi'nde savaşan Türk kuvvetlerinin kimlerden oluştuğunu metinden çıkarınız. **8 p**